

Regiondirektörens rapport

2019-04-03



GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Region Norrbotten

PUBLICERINGSDATUM

[Publiceringsdatum Quickpart]

DOKUMENT-ID

ARBGRP583-382524020-598

ANSVARIG

Veronika Sundström

VERSION

0.13

UPPRÄTTAD AV

Kirsti Jussila

Innehållsförteckning

Regiondirektörens rapport	1
Aktuella händelser	3
Regionen i lokala medier	3
Viktigt arbete med samisk hälsa	3
Folk tandvården etablerar samarbete med portugisisk tandläkarhögskola ..	3
Oljeskada vid Gällivare sjukhus	4
Uppdatering av förbättringsåtgärder på reserv-kraften Sunderby sjukhus.	5
118 åtgärder för en bättre folkhälsa	5
Dystra siffror för Norrbottens befolknings-utveckling	5
Lägst sjukfrånvaro i landet	6
Gällivare högt rankade i nationellt register för hjärtintensivvård, kranskärlsröntgen, PCI, hjärt-kirurgi och sekundärprevention (Swedeheart)	6
Norrbottningarna vaccinerar sig	7
Stöd till drogmissbrukare i Piteå.....	7
Norrbotten använder för mycket antibiotika.....	7
Modellregioner – ett utvecklingsarbete för jämställd välfärd.....	7
Information om verksamhet	8
Orsaksrapport gällande inställda operationer vid Gällivare sjukhus	8
Apotekare i sjukvården	9
Läkemedelsförsörjningen utvecklas.....	9
Modell för planering av specialisttjänstgöring (ST)	9
Allmäntjänstgöring (AT) i Norrbotten.....	9
Tjänstedesign	10
Nya mätningar av befolkningens förtroende och attityder till hälso- och sjukvården.....	10
Aktuella tillsynsärenden	11
Lex Maria.....	11
Nationell patientenkät för akutmottagningar	12
Markörbaserad journalgranskning	12
Patientsäkerhetsrond med högsta ledningen	12
Avrapportering av uppdrag enligt 2018 års analysplan	13
Ledningsrapport februari 2019	14

Aktuella händelser

Regionen i lokala medier

En händelse som har väckt uppmärksamhet i traditionella- och socialamedier är att stödföreningen Vilda kidz inte beviljades verksamhetsstöd från Region Norrbotten. Det var många som sökte bidrag, de 74 ansökningarna uppgick till 61 miljoner kronor och de medel som fanns att dela ut låg på 49 miljoner kronor. När verksamhetsstöden fördelas baseras det på den ansökan som skickats in och det är därför viktigt att de sökande tydliggör hur deras arbete gör gott för hela länet. Andelen ansökningar från föreningar som arbetar med socioekonomisk stödverksamhet har ökat och nu tittar regionala avdelningen på om stödet till de här föreningarna behöver öka eller se ut på ett annat sätt i framtiden.

Viktigt arbete med samisk hälsa

Det pågår ett arbete inom regionen kring samisk hälsa som är väldigt spännande att följa och det är också ett område där vi behöver ligga i framkant. Det handlar inte bara om att leva upp till den nya minoritetslagstiftningen och det faktum att vi är en samisk förvaltningskommun utan också om att det samiska samhället, där merparten av landets samiska befolkning bor i Norrbotten, är en viktig del av vårt län.

Swedish Lapland har dessutom lyft fram att den samiska kulturen tillhör de starkaste och mest unika ”varumärkena” vid den internationella marknadsföringen av Sverige som besöksmål.

Viktiga initiativ från när det gäller samisk hälsa är regionens samiska kompetensnätverk, där drygt 30-talet medarbetare ingår, och Kunskapsnätverket för samisk hälsa, ett projekt med stöd från Socialdepartementet, där vi ingår tillsammans med tre andra regioner. I höstas bildades också en arbetsgrupp där personal från primärvård, psykiatri och barnsjukvård ingår. Gruppen ska bland annat arbeta med att implementera den regionöverskridande överenskommelsen ”Att samverka och handla för psykisk hälsa i Sápmi” från 2016.

Folktandvården etablerar samarbete med portugisisk tandläkarhögskola

Folktandvårdsorganisationerna i Sveriges samtliga regioner samverkar under varumärket ”Folktandvården Sverige”. Det är främst inom två områden som samverkan sker:

- folktandvården som stor nationell folkhälsoaktör
 - ett gemensamt arbete för att förbättra den framtida personalförsörjningen
- Som folkhälsoaktivitet kan nämnas det gemensamt framtagna barndataspelet ”Rocka munnen”, som ska göra barns dagliga tandborstade till en mer lustfylld aktivitet. Spelet har varit ett av de mer nedladdade gratisspelet under senaste året och Folktandvården Sverige fick nyligen motta ett innovationspris för den insatsen.

Samtliga regioner har i dag brist på huvudsakligen legitimerad tandvårdspersonal (tandhygienister och tandläkare). Storstädernas citykärnor undantagna, där överetablering råder.

Några regioner har lång och positiv erfarenhet av rekryteringar från Portugal. Norrbotten var först i Sverige och det portugisiska inslaget av tandläkare i länet är stort. Fler regioner har följt efter och det har ibland lett till en konkurrenssituation som varit negativ för de personalsökande regionerna och förvirrande för portugisiska tandläkarstudenter. För närvarande finns det en bra samsyn mellan de olika tandvårdsorganisationerna i Sverige om hur rekryteringsbehoven ser ut i landet.

Ett formellt samverkansavtal upprättas mellan Folktandvården Sverige och en tandläkarutbildning i Lissabon om att:

- tillsammans tillhandahålla projekt och orter lämpliga för examensprojekt, allt för att etablera så tidig kontakt som möjligt med intresserade studenter
- stödja utbildningen med insatser av svenska föreläsare för att kunna visa på kompetensen och bredden i svensk tandvård
- gemensamt styra intresserade jobbsökande till de områden i Sverige som har störst behov av personal

Under hösten 2019 ska samarbetet börja fungera och förhoppningsvis ska Folktandvården Norrbotten redan då ha lockat portugisiska ungdomar att göra sitt examensarbete i länet, för att sedan återkomma som medarbetare i organisationen.

Oljeskada vid Gällivare sjukhus

Den 1 mars 2016 upptäcktes ett dieselläckage från Region Norrbottens cisterner till Vassara Älv. Uppskattningsvis hade ca 5000 liter diesel läckt ut i älven. De första åtgärderna som vidtogs var att minska utsläppet till älven genom att försöka hitta läckan samt dagvattenutloppet till älven samtidigt som man samlade upp diesel från älven genom länsar och egen konstruktion av oljefälla. Från oljefällan pumpades vatten till slambilar för vidare omhändertagning. Försäkringsbolaget kontaktade Svenska Miljöinstitutet (IVL) för hjälp med ärendet som har drivit ärendet för Region Norrbottens räkning. Bottenfauna undersökningar och elfiske har genomförts 2016, 2017 och 2018.

Gällivare kommuns Miljö-, bygg- och räddningsnämnd anser att verksamheten inte kan göra mer för att återställa miljön i det skick som det skulle varit om inte utsläppet skett. Det skulle kunna innebära muddring men påverkan från en muddring skulle haft en avsevärt större påverkan, på lekbottnar, fiskförekomst och annat som djurlivet m.m. Nämnden anser också att det inte konstaterats vilka miljövården som gått förlorade, man har sett av fiskerapporten att fisken är på väg tillbaka, att lekbottnar tas i bruk osv.

Dessutom genomfördes undersökningar 2016 som påvisade låg påverkan på djur och växtlighet.

Sammanfattningsvis anser miljö-, bygg- och räddningsnämnden att Region Norrbotten fullgjort sina skyldigheter för uppföljande kontroll av de skador som uppstått efter utsläppet 2016 och att ärendet föranleder för närvarande inga ytterligare åtgärder.

Uppdatering av förbättringsåtgärder på reservkraften Sunderby sjukhus.

Arbeten med förbättringsåtgärderna enligt rapporten ”Strömavbrott Sunderby sjukhus 2018-03-27” (reviderad 2018-05-15) gällande reservkraften påbörjades efter semestern med planering ihop med fastighetsdriften. Under september togs budgetpriser in från tilltänkta leverantörer/entreprenörer och i början av oktober blev det ett investeringsärende (nr 2218). Ärendet beslutades 2018-11-13 och upphandling av entreprenör var klar strax innan jul 2018.

I mitten av januari -19 påbörjades arbeten på plats med utsedd entreprenör Eitech som är väl insatt i anläggningen sedan tidigare. Inledningsvis gjordes tester där simulering av jordfel liknande det som inträffade vid avgrävning av kabeln utfördes för att säkerställa att rätt åtgärder sattes in. Vid simuleringen av jordfel blev inte resultatet det förväntade och en fortsatt utredning påbörjades. Den fortsatta utredningen utförs av Eitech i samråd med Sweco som skrivit rapporten.

För att komma framåt i denna utredning och kunna göra nya tester har Luleå Energi (LEAB) kontaktats. Nya tester kommer att utföras på plats i Sunderby under vecka 14 2019 för att förhoppningsvis säkerställa felkällan.

Vissa punkter enligt rapporten är redan utförda men de flesta kvarstår och kan inte åtgärdas innan felkällan är säkerställd. Tidplan för utförandet av åtgärder kommer att justeras när Regionfastigheter har utfört nästa test. Strömförsörjningen till sjukhuset är idag i normalt driftläge.

118 åtgärder för en bättre folkhälsa

Nu har en handlingsplan tagits fram för hur regionen ska bidra till att förverkliga Norrbottens folkhälsost strategi. Totalt handlar det om 118 åtgärder och aktiviteter som Regionen ska genomföra på egen hand eller tillsammans med andra under 2018-2022. Det handlar inte bara om att göra mer av samma saker som vi har gjort tidigare utan arbetet måste också göras anorlunda och bättre. Det är ett gemensamt ansvar för att åstadkomma ett mer hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Dystra siffror för Norrbottens befolkningsutveckling

Den senaste befolkningsstatistiken från SCB var ingen upplyftande läsning. Luleå (+362) är den enda kommun i länet som ökade sin befolkning 2018

och av landets regioner är Norrbotten med en minskning på 798 invånare tillsammans med Västernorrlands län (-515) de enda som tappar befolkning.

Att länet just nu är inne i en negativ spiral beror på den minskade invandringen och det är också allvarligt att endast Luleå och Kiruna redovisar ett födelseöverskott.

Sedan 1954 har befolkningen i landet ökat med närmare tre miljoner invånare, medan Norrbotten knappt haft någon ökning alls. De nya siffrorna innebär att vi sedan 1954 blivit 104 fler. Året dessförinnan var det 264 fler.

Det är förstas oroväckande och understryker behovet av att jobba på nya sätt för att klara samhällsuppdraget när befolkningen, inte minst de i arbetsför ålder minskar. Länet behöver också vara mer välkomnande och då är slutsatserna som förs fram i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) avgörande.

Lägst sjukfrånvaro i landet

Enligt en ny rapport från SKL ligger sjukfrånvaron i Region Norrbotten på fem procent. Det är knappt en procent lägre än genomsnittet för rikets regioner och innebär att vi har lägst sjukfrånvaro bland alla regioner i landet.

Sedan ett års tid driver regionen ett projekt tillsammans med Sveriges kommuner och landsting (SKL) för att förebygga och förkorta sjukfrånvaron. Genom tidiga insatser och stärkt samverkan hoppas regionen kunna förebygga sjukskrivning och möjliggöra för medarbetare att stanna i arbete, vilket är en del i arbetet med att skapa hållbara och hälsofrämjande arbetsplatser. Genom att sätta in rätt åtgärd på rätt nivå, individ-, grupp- eller organisationsnivå, upplever pilotverksamheternas chefer och medarbetare att stödet i arbetsmiljöfrågor blir effektivare och bättre. Kvinnor har fortsatt högre sjukfrånvaro jämfört med män, totalt är kvinnornas sjukfrånvaro 2,6 procentenheter högre än männens sjukfrånvaro, minskningen av sjukfrånvaron är dock lika stor för män som för kvinnor hos oss.

Gällivare högt rankade i nationellt register för hjärtintensivvård, kranskärldröntgen, PCI, hjärtkirurgi och sekundärprevention (Swedeheart)

När det gäller behandlingsåtgärder inom hjärtsjukvård klarar Gällivare sjukhus alla målen utom när det gäller öppnat kranskärl vid stor hjärtinfarkt inom rekommenderad tid

När Swedeheart presenterade sin årsrapport stod det klart att Gällivare sjukhus landar på 13:e plats med poängen 8 av 11. Därmed är Gällivare sjukhus högst rankat i Norrbotten. Totalt är 72 sjukhus är med i registret.

Resten av länet finns så klart också med i Swedehearts sammanställning. Sunderby sjukhus ligger på plats 22, Kalix på plats 66, Kiruna på plats 67 och Piteå på plats 72.

(SWEDEHEART är ett nationellt kvalitetsregister för hjärtintensivvård, kranskärlsröntgen, percutan koronarintervention (PCI), hjärtkirurgi och sekundärprevention. Syftet med registret är att stödja kontinuerligt förbättringsarbete av akut kranskärlssjukdom och hjärtinterventioner på alla deltagande enheter. Det långsiktiga målet är att bidra till en minskad dödlighet och sjuklighet hos patienterna och att öka kostnadseffektiviteten i vården.)

Norrbottningarna vaccinerar sig

För ett år sedan, mars 2018, införde Region Norrbotten gratis Pneumokockvaccin till riskgrupperna. Vaccinationskampanjen var lyckad och fram till årsskiftet hade hela 14 525 ålderspensionärer vaccinerats. Detta innebär att nästan 25 procent av riskgruppen vaccinerats under hösten. Även vaccinationsviljan avseende säsongsinfluensa förbättrades under hösten 2018. Trots att det i slutet på november uppkom vaccinbrist så blev drygt 48 procent av medborgarna i riskgruppen vaccinerade. Också det är en tydlig förbättring jämfört med tidigare år.

Stöd till drogmissbrukare i Piteå

En lågtröskelmottagning med sprututbyte vars verksamhet riktar sig till personer som injicerar droger har under året öppnats i Piteå. Syftet med verksamheten är att stödja patienterna i att kunna leva ett missbruksfritt liv. De får även medicinskt förebyggande vård genom denna lågtröskelmottagning. Framför allt reduceras spridning av infektioner, inklusive blodsmitta.

Norrbotten använder för mycket antibiotika

Antibiotikaföreskrivningsmönstret i länet utvecklas tyvärr gynnsamt. Receptföreskrivning av antibiotikarecept för 2018 minskar i princip inte alls medan många andra regioner lyckas minska sin användning betydligt mer. Det stora problemet synes ändå finnas i slutenvården. Här noteras en fortsatt och relativt kraftig ökning i användningen av antibiotika. Vi ser en ökning med 5,4 procent räknat som definierade dygnsdoser per producerat vårddygn. Dessutom är val av antibiotikasort vid föreskrivning inte alltid rätt. Ett högt antibiotiketryck medför spridning av antibiotikaresistens och här har vi på senare år sett kraftiga öknings i länet.

Modellregioner – ett utvecklingsarbete för jämställd välfärd

Region Norrbotten deltar under 2019 i Sveriges Kommuner och Landstings satsning Modellregioner. Syftet med utvecklingsarbetet är att genom benchmarking, ett ömsesidigt lärande och utbyte av erfarenheter med andra regioner, säkerställa jämställda välfärdstjänster för olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar. Förväntat resultat av satsningen är bland annat konkreta förbättringar i verksamhetens system för styrning och ledning samt nya eller ändrade arbetssätt i en verksamhet.

Region Norrbotten kommer att benchmarka med Region Halland och Region Gävleborg kring arbetet med folkhälsa och social hållbarhet. Arbetsgruppen

består av två strategier, en controller, regionens folkhälsochef samt ett regionråd. Arbetsgruppen kommer att inleda arbetet med att se över och jämställdhetsintegrera regionens högsta styrande dokument. En del i arbetet kommer också bestå av kompetenshöjande insatser gällande jämställdhetsintegrering för både förtroendevalda och tjänstemannapersoner i olika befattningar och på olika nivåer. Efter avslutat arbete kommer deltagande regioner att fungera som mentor till en annan region för att sprida arbetet.

Den 2 juli kommer Norrbotten att arrangera ett frukostseminarium på Almedalen och berätta om modellregionarbetet.

Information om verksamhet

Orsaksrapport gällande inställda operationer vid Gällivare sjukhus

Den åttonde februari upptäckte personal på sterilcentralen att påsarna med gods som genomgått sterilisering i båda autoklaverna (ångsteriliseringsutrustning) blev brunfläckiga och kalkavlagringar noterades på gods efter sterilisering i en av autoklaverna. Efter samråd samma dag fattades beslut att ställa in planerade operationer men att akuta operationer skulle genomföras.

Åtgärder som vidtogs vid det här tillfället:

Rutin upprättades för att instrument som användes vid akuta operationer ska vara steriliserade vid Sunderby sjukhus och efter operation omhändertaras av sterilcentralen på Sunderby sjukhus.

- Tillsammans med Getinge autoklavleverantören plockades autoklaverna isär och rengjordes.
- Fastigheter genomförde en omdragning av vattenledningen till autoklaverna från kommunalt inkommande vatten till central avhärdat- och osmosanläggning för vatten till ångprocesser i autoklaver. I osmosanläggningen blir vattnet både avhärdat och avjoniserat vilket leverantören beskriver som högklassigt vatten.
- Ångprover, sporprover och vattenprov har genomförts med godkända resultat.
- Efter rengöring, testkörning och validering av autoklaver så kunde steriliseringsprocessen säkras och planerade operationer återupptas.

Med de åtgärder som genomförts har risken för att detta ska kunna inträffa igen eliminerats. Orsaken till missfärgning av påsar och avlagringar på sterilinstrument bedöms efter samråd med Gällivare kommun bero på en ökad mängd av mycket små partiklar i det kommunala vattnet som kan orsakas av de omfattande byggarbeten som pågår i Gällivare.

Viktigt i sammanhanget är att vattnet hela tiden har varit tjänligt som dricksvatten.

Det var cirka 100 patienter som blev berörda och kontakten med patienterna har varit positiv och förståelsen har varit stor för att verksamheten värnar om patientsäkerheten. Nya tider för operation är inbokade och en internutred-

ning är genomförd som ger mer detaljerade svar på orsaker, konsekvenser och åtgärder.

Apotekare i sjukvården

Klinikapotekare medverkar sedan ett flertal år i genomförandet av läkemedelsgenomgångar med fokus på patienter med många läkemedel eller komplicerad läkemedelsbehandling. Under 2018 samverkade apotekarna med sammanlagt 16 hälsocentraler och fem sjukhusavdelningar. Detta är en bidragande faktor till att vi under 2018 såg att läkemedelsgenomgångarna ökade med 11 procent under 2018.

Läkemedelsförsörjningen utvecklas

Läkemedelsförsörjningen under 2020 att vidareutvecklas tillsammans med företaget ApoEx som slutit avtal med Region Norrbotten att sköta läkemedelsleveranserna till sjukvårdens och tandvårdens mottagningar och avdelningar fr.o.m. 2020 och fyra år framåt. Arbetet med införandet av den nya försörjningsmodellen har redan påbörjats. Dessutom införs under våren ett kvalitetssäkrat digitalt temperaturkontrollsystem för alla kylförvarade läkemedel i sjukvården. Det kommer att ge en säkerhet i att sjukvårdens värme-känsliga läkemedel behåller sin kvalitet genom att förvaras vid rätt temperatur.

Modell för planering av specialisttjänstgöring (ST)

Vid årsskiftet infördes en ny modell för optimerad planering av ST-läkare i regionen med syfte att på ett bättre sätt motsvarar regionens behov av läkar-kompetens inför framtiden. Grundtanken är att ha rätt läarkompetens vid rätt tidpunkt på rätt plats. Utifrån ett kvalitetssäkrat underlag som ger en bild av nuvarande specialiteters dimensionering, görs bedömningar om och inom vilka specialiteter det råder eller riskerar uppstå en bristsituation, samt vilka strategiskt viktiga områden och framtida behov som behöver prioriteras. Satsningen är strategisk och eftersom en specialiseringstjänstgöring tar minst 5 år att genomföra kommer det ta några år innan resultatet faller ut.

För år 2019 har utvecklingsrådet fattat beslut om att prioritera två ST-block inom geriatrik, ett ST-block inom neurologi, ett ST-block inom onkologi samt ett ST-block inom klinisk kemi. Delfinansieringen innebär att 50 procent finansieras centralt och 50 procent av verksamheten själva.

Allmäntjänstgöring (AT) i Norrbotten

Att göra sin allmäntjänstgöring för läkare i Norrbotten ökar i popularitet. På de 25 AT-block som utannonserades med start under hösten 2019 (Region Norrbotten tillsätter totalt 51 AT-block per år), har det inkommit 217 ansökningar. För första gången är det nu fler som söker AT vid Gällivare sjukhus (80 ansökningar) än vid Sunderby sjukhus (56 ansökningar). Detta beror sannolikt på att Gällivare utnämndes till Sveriges bästa sjukhus för AT-läkare 2018 i SYLF:s (Sveriges Yngre Läkares Förening) årliga AT-ranking,

där de går ut och frågar samtliga AT-läkare i Sverige vad de anser om sin pågående allmäntjänstgöring.

Tjänstedesign

Region Norrbotten är en del av Experio Lab Sverige som är en samverkan mellan olika regioner som vill utveckla sin förmåga till användardriven utveckling med tjänstedesign som metod och förhållningssätt. Visionen utgår från en vilja att möta de utmaningar och behov av utveckling och transformation som hälso- och sjukvården står inför. Alla parterna utvecklar egen kapacitet och förmåga genom inbäddade labb i vårdens egna verksamheter. Tillsammans utvecklar regionerna kunskap, delar metoder och resurser samt samverkar inom följande områden:

- att utveckla kompetens och förmåga att använda design inom hälso- och sjukvården
- att arbeta för spridning av innovationer, arbetssätt, metoder och verktyg.
- att implementera och stödja forskning
- att öppna upp för samverkan med andra aktörer

Under februari 2019 genomfördes i Luleå ett nationellt projektmöte för Experio Lab Sverige med representanter från hela Sverige. I samband med mötet arrangerades föreläsningar i sessionssalen i syfte att höja kompetensen inom området. Utvecklingsavdelningen har rekryterat en tjänstedesigner med organisatorisk placering vid enheten för förbättring och förnyelse. Detta innebär en nödvändig förstärkning till arbetet med att bygga upp en plattform för tjänstedesign och förnyelse inom Region Norrbotten.

Nya mätningar av befolkningens förtroende och attityder till hälso- och sjukvården

I februari presenterade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) resultatet från den årliga befolkningsundersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern, i en årsrapport för 2018. Den visar på befolkningens förtroende och attityder till hälso- och sjukvården i riket och länet.

2000 norrbottningar i åldern 18 år och uppåt har besvarat frågor på telefon eller webb-enkät. Tillgång till vård, förtroende, väntetider samt om man upplever att vården ges på lika villkor är huvudfrågorna i undersökningen.

Resultaten visar att nära 8 av 10 norrbottningar anser att de har tillgång till den vård de behöver.

Norrbottningen är dock överlag mindre nöjd med hälso- och sjukvården än man är i riket vad gäller tillgång till vård och ett flertal andra områden. Utvecklingen är dock den samma i länet och riket. Tidigare års mer omfattande undersökningar har visat att restider är en vanligare förklaring till att man upplever en brist på tillgång till vård i Norrbotten jämfört med övriga landet. Väntetider är annars den vanligaste faktorn som påverkar upplevelsen av tillgång till vård.

Förtroende för hälso-och sjukvården

När det gäller att ha förtroende för sin hälsocentral har 56 procent (58 procent män samt 54 procent kvinnor) mycket eller ganska stort förtroende jämfört med 58 procent i riket och 68 procent som bäst i Region Halland och lägst i Västra Götaland med 53 procent.

Länets befolkning har även sämre förtroende för sjukhusen samt hälso- och sjukvården i stort än i riket men jämfört med 2016 har förtroende för hälsocentraler ökat något. Även när det gäller frågan om vården ges på lika villkor (utifrån behov), ligger länet lägre än genomsnittet med 46 procent jämfört med 50 procent i riket. Färre kvinnor än män anser att vården ges på lika villkor.

Det finns en tydlig geografisk skillnad i hur befolkningen svarar på enkäten.

Hur nöjd man är och vilket förtroende man har för hälso- och sjukvården varierar i länet. Generellt sett har det södra närsjukvårdsområdet Piteå (Piteå, Älvsbyn, Arvidsjaur och Arjeplog) liksom området Luleå och Boden mer positiv uppfattning när det gäller tillgång, väntetider och förtroende. Förtroendet för sjukhusen är generellt högre än för hälsocentralerna, även om förtroendet för sjukhusen är lägre än i riket.

Ungefär 6 av 10 norrbottningar har ganska eller mycket stort förtroende för sjukhusen och aningen färre för hälsocentralerna.

I området Piteå närsjukvårdsområde ses en överlag positiv utveckling för de senaste två åren med bland annat tydligt ökande förtroende för både hälsocentraler och hälso- och sjukvården i stort.

Aktuella tillsynsärenden

I mitten av februari genomförde Inspektionen för vård och omsorg (IVO) en tillsyn riktad mot två lex Maria ärenden. De var åtgärder riktade till remiss-hantering och utredningen relaterat till anmälan om lex Maria som var i fokus. Den 12-13 mars var det en tillsyn på kirurgen. Även den var riktad mot utredningen till lex maria anmälan. I april är ytterligare en tillsyn annonserad. Då kommer IVO följa upp åtgärder och åtgärdernas effekt på en lex Maria händelse som berör en patients som fick otillräcklig smärtbehandling i samband med transport till annat sjukhus för undersökning.

Lex Maria

Hittills i år har 14 ärenden inkommit, inget av dem är färdigt utrett eller inskickat ännu. Av dessa är fyra suicider. Jämfört med 2018 är det såväl färre (18) ärenden som färre suicider (7). Nio av ärenden berör Närsjukvård, fyra Länssjukvård, ett ärende är kombinerat.

Nationell patientenkät för akutmottagningar

Under hösten 2018 genomfördes Nationell patientenkät inom landets akutmottagningar. Svarsfrekvensen för mätningen ligger nationellt på cirka 25 procent, vilket är en försämring med över 10 procent jämfört med föregående mätning 2016 (cirka 36 procent). Inom Region Norrbotten låg svarsfrekvensen på cirka 28 procent och även det är en minskning på över 10 procent jämfört med mätningen 2016 (cirka 39 procent). Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) så är en trolig orsak till den lägre svarsfrekvensen att enkätleverantören har skickat ut påminnelse med pappersenkät för sent, vilket medfört att de som velat svara postalt inte nåtts av den postala enkäten innan svarstidens slutdatum. Med anledning av detta har SKL efter dialog med regionerna beslutat att inte publicera resultaten nationellt, då risken för misstolkning och att felaktiga slutsatser dras är hög. Resultaten har dock återförts till respektive verksamhet, som utifrån sin kontext kan använda sig av resultaten som en del av sitt förbättringsarbete.

Markörbaserad journalgranskning

Sveriges kommuner och Landsting (SKL) har sammanställt en rapport av resultatet från markörbaserade journalgranskningen inom somatiskt slutenvård. Rapporten bygger på inmatad data från 2013- juni 2018. Region Norrbotten har varit aktiva sedan 2013 och matar in data från cirka 840 granskade journaler per år.

Det viktigaste fyndet enligt SKL är att den ökning av skador som sågs i den senaste rapporten inte har fortsatt utan snarare har skadorna minskat något. Ett oroande tecken är att både antalet utlokaliserade patienter och antalet överbeläggningar fortsätter att öka. Båda dessa faktorer ökar risken för att patienter drabbas av skador och vårdskador. En mer utförlig sexårsrapport för hela perioden 2013–2018 kommer att publiceras i juni 2019. Resultat på landsting/regionnivå för samma period finns på Vården i siffror och på Patientsäkerhetsidan på webben under rapporter.

Patientsäkerhetsrund med högsta ledningen

Regiondirektören tillsammans med Chefläkare och representanter från Funktionsområde Patientsäkerhet besökte infektionsavdelning 35 på en patientsäkerhetsrund den 20 februari. Syftet med Patientsäkerhetsronderna är att i verksamheten diskutera patientsäkerhet med den lokala ledningen, med medarbetare och patienter. Vid samtal med patienterna beskrev de att de upplevde sig trygga och att kontinuitet var viktigt. Med det syftade patienterna på vikten att träffa samma vårdpersonal som kände igen dem. Personalen visade hur de arbetade med riskbedömningar och uttrycker att god kommunikation och ett gott samarbete/teamarbete var viktigt för patientsäkerheten. Vid besöket observerarades en god kontinuitet hos läkare och att viss kompetensväxling var genomförd samt ett gott samarbete.

Avrapportering av uppdrag enligt 2018 års analysplan

Indikatorer från slutenvård till öppenvård Region Norrbotten

Regionstyrelsen har gett Regiondirektören i uppdrag att ta fram modell för arbetet mot en överföring från slutenvård till öppenvård.

En kartläggning och beskrivning av nuläge samt jämförelse med riket ska fungera som en bas för fortsatt utveckling av öppenvård och modell för att följa resultatet av utvecklingen av arbetet med överföring. Den huvudfråga som besvaras i rapporten är: i vilken riktning och i vilket tempo rör sig förändringar i omställningsarbetet? När data medger, presenteras åren 2013 (vilket är basår för utredningen Effektiv vård) jämfört med delår 2018.

Bakgrund

Delbetänkande God och nära vård, En gemensam färdplan och målbild (SOU 2017:53) målar upp en bild av hälso- och sjukvård med primärvården som bas, i samspel med sjukhus och kommunala insatser, och tydligt utgående från patientens behov. Det handlar om förflyttningen från dagens sjukhus system till en ny första-linjens hälso- och sjukvård. Nära, omfattar såväl tillgänglighet som geografisk närhet; den goda vården ska finnas tillgänglig när och där patienten behöver den. Det handlar om geografisk närhet, men innefattar även att patienten i allt större utsträckning nås med hjälp av nya tekniska lösningar.

Resultat

Rapporten omfattar 28 indikatorer. Indikatorerna syftar till att utgöra underlag för gemensam diskussion och reflektion på en övergripande nivå, och spegla en förändring med en långsiktig målbild, mot en god och nära vård. Rapportens indikatorer är relaterade till övergripande inriktningsmål (minska, öka). Det övergripande resultatet för Region Norrbotten, visar en förbättring av 15 indikatorer, ett oförändrat läge för 2 indikatorer och en försämring av 10 indikatorer.

Förändringarna i slutenvården har lett till minskat antal vårdtillfällen per 100 000 invånare och närmar sig rikets genomsnitt och en kraftig minskning av utskrivningsklara. Däremot kvarstår åtgärder för att minska vårdtillfällen då oplanerade återinskrivningar ligger högst i landet och Norrbotten har mer undvikbar slutenvård för kroniker än i riket.

2017 hade Region Norrbotten det lägsta antalet besök i den specialiserade öppenvården per 100 000 invånare i riket. Antalet öppenvårdsbesök i specialiserad vård ökar. Ökningstakten för antalet öppenvårdsbesök per 100 000 invånare 2013-2017 är densamma som i riket (ca 5 procent). En indikator är ny för 2018 och saknar jämförelsevärde.

Hos Region Norrbotten visar den övergripande utvecklingen av primärvårdsindikatorer en mer negativ progress under en fem års period (mindre besök i

primärvård). Sannolikt kan det ses i ljuset av att omställningsarbetet mot mer primärvård bara är påbörjat.

Plattformen 1177 är i ett expansivt skede, och även en del i omställningsarbetet mot en god och nära vård. Både innehållet i e-tjänster och rådgivning 1177 motsvarar en förflyttning av hälso- och sjukvården i dess fysiska form till nya möteskanaler med medborgarna. I Norrbotten ses färre inloggningar på e-tjänster än i riket, men med en ökningstakt av inloggningar den senaste treårsperioden som är högre i Norrbotten än i riket.

Ledningsrapport februari 2019